

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 kor.

— Egyes szám ára 10 fill. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dis-
betűkkel, vagy kevertül állított hirdetés
termékért szerint egy négyesűg centum,
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Báró Sennyey István.

— febr. 13.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságának hétfőn tartott ülésén nevezetes esemény történt. Ez illusztris testületnek, a vármegyei közigazgatás legfőbb hatóságának tagjai, a rideg hivatalos hangot levették, az ügyek megvitatásával járó bürokratizmust feledni látszottak egy időre és a szürke köznapiaságot ünnepi hangulatra változtatták át: lelkesült éljenzésekkel, magasztaló szavakkal ünnepevény báró Sennyey István páncini lakost, a vármegyei mágnás világ e közszeretben álló tagját.

A báró Sennyey Istvánnak szóló éljenzések és dicséző szavak hangneméből a figyelmes hallgató különösből is kiértett valamit — nevezetesen azt, hogy ez az ünneplés a sziv igazi melegségében s a lélek háládatosságában találja gyökereit. Az emberszeretnek, a magyar nép iránt való melegérzésnek hozott báró Sennyey István magasztos áldozatot, azért volt a neki szóló éljenzés is sokban eltérő a sablonos dicséret hangjaitól.

Báró Sennyey István egy, — Pácin községben szervezendő állami népiskola céljaira 20 ezer korona készpénzt és a község legszebb helyén fekvő, legalább is 4000 korona értékű beltelket ajánlott fel.

E főiri bőkezűség teljesen biztosítja azt, hogy Pácinban 1907. szeptember elsejével egy négy tantermes állami iskola legyen megnyitható.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Az erkölcs a kulturtörténelemben.

— Felelet Dr. Chudovszky Mária tárcabeli Valaszára. —

Jedoch der schrecklichste der Schrecken:
Das ist der Mensch in seinem Wahn.

Schiller: Glocke 376.

Wagner Richard „Wahnfried“-nek nevezte el nyaralóját, hol hatalmas alkotásainak szellemi és érzelmi izgalmaival megpihenve — az édes álmodozás és szines ábrándozás boldogságának engedte át lelkét. Aki e feliratot szótárszerű és közfoglalomban levő értelmé szerint próbálja magyarázni, meghökken — mint Chudovszky dr. az erkölcs szaván — hogy Wahn-nak nevezi Wagner eszméinek bájos szövevényét, művészi fölépítését, hatalmas stílizálását, holott Schillernél a Wahn fixa ideál, rögeszmét, elfogult véleményt, szóval magyarán bogarat jelent. Azért nevezi a magyar ember az egy irányban lelki egyensúlyából könnyen kibibbanó egyént bogaras embernek.

Szinte megdöbbenve állunk a nép érdekében tett ily adomány-naks a magyar nemzeti népoktatás oltárára hozott eme — vármegyénkben eddig páratlanul álló — áldozat készségnek magasztos-sága előtt. Nem vagyunk képesek a rövid tudósítás száraz szavaival térni napirendre fölötté, mert érezzük, hogy báró Sennyey Istvánnak adása lett Zemplén vármegye, adása lett a magyar nemzeti kulturát mindenek felett megbecsülni kész közönség — a háládatosság szivből fakadó szavával, az igazi érdem kellő méltatásával.

A magyar népoktatásügy ma is a legmostohább gyermeke közéletünknek. Minden egyéb célra hamarabb hoznak áldozatot az emberek; erre a célra csak azok, akiknek lelkében a legmagasztosabb érzelmek egyike, a *nép iránti szeretet* él. Szent az a forrás, melyből a báró Sennyey István elhatározása fakadt, — vajha mentől többen meritenének az igazi életnek emez áldást hozó kútfejből!

Báró Sennyey István jövedelmének nem egy részecskéjét, de tekintélyes tökésszeget szakitott el vagyonából, hogy szive nemes ösztönét követve, népe iránti szeretetét, magyar hazájának kulturális fejlődése iránti hűségét — ragyogó például mások előtt is, — bebizonyíthassa.

Látta a nemes szivű főúr, hogy községében közel 300 tan-köteles gyerek csatangol s nőnek fel nemzedékek birka módjára. Látta ezt és szive megdobbant, kimondta az elhatározó

Lehet normalis, sőt nagy eszű, nagy munkarejú ember, de mihelyt bogarat emlegetik: elvesziti lábait alól a talajt.

A mint kettős, sőt többféle értelmé lehet a Wahn-szónak, hiszen a szók formája és jelentése tudvalevően változik — oly változásokat szenvednek a fogalmak is. Sőt egész művelődésünk nem más, mint a fogalmak helyesbítése, rectificatioja, tartalmi és körbeli gazdagítása.

Változásokon ment keresztül tehát az erkölcs fogalma és jelentése is. Rendkívül csodálkozom, hogy ez elkerülte Chudovszky dr. ur figyelmét. Azaz: nem csodálkozom. Mert mindenhez nem lehet egyformán érteni. Alapos böleleleti, történelmi, nyelvészeti ismerethalmaz kell hozzá a tudomány ama országában, hol laikus el nem igazodik s ha belebotlik véletlenül ennek az ország valamelyik tájkára, a fáktól nem látja az erdőt s naivságokra vetemedik akár egy 10 éves fiu, kit képtáron és szobor gyűjteményeken keresztül hajszolnak s ki mind e remek dolgokból csak egyet jegyzett meg magának, hogy a teremőr sipkával fején szundikál egy sarokban, mikor

szót: ez így nem maradhat, e vad hajtásokból embereket kell nevelni. — Mily fenséges az eszme, mely vezérelte báró Sennyey Istvánt, mily magasztos lesz az eredmény mely nemes tette nyomán fakad, — mily átalakulást teremt népe életében maradandó beesű áldozatkészségével!

Ha a nemes báró áldozatkészségének lelki motivumait vizsgáljuk, visszatérünk arra az álláspontra, melyet elől jeleztünk. Hiszen van-e haszna neki abból, ha egy község népét a tudatlanság homályából kiemelve igazi emberekké teszi a tudás fénye? Vágyik-e ő arra, hogy dicsim-nuszt zengjen nevének az általa emelendő iskola? Nem — az egyikből nincs haszna, a másikra nem vágyik. Ő, aki maga a puritanizmus mintaképe, aki elvontultan, család nélkül él, aki soha sem törekedett a közéletben pozíciót foglalni, szerepet, feltűnést került — egyedül gazdaságának élt: most megmutatta e tettevel, hogy lelke mélyén évek óta rejtegeti egy olyan eszmének csiráját, amely mikor napvilágra jő, rohamosan növekszik terebélyes fává s áldásos gyümölcseivel nemzedékeket táplál, a szellem kincseit szórja a lelki szegények közé.

Mi hetek óta tudunk e főiri bőkezű adományról. Nem siettünk vele a nyilvánosság elé, ismerve báró Sennyey István szerénységét. Ma azonban ünnepelemlünk kell őt, mert a vármegye gyűléstermében hangzott el a lelkek mélyéből fakadó üdvözlés szava az ő nevével kapcsolatban s ma

szobában nem szokás kalap feltéve szundikálni.

Bocsánat e hasonlatért — de nagy meglepetésemre Chudovszky dr. ur oly insolens hangon aposztrofált s oly fogalmakat tulajdonít nekem, amiktől én már 14 éves koromban megszabadultam.

Nem a dr. ur, hanem e lap olvasói iránt való tekintetből bele kell esnem akaratlanul az iskolai hangba és megint nem a magam reputációja, hanem a *hirlapírás* szellemi szintjének védelmére emlékeztetnie kell hozni a dr. urnak azt az elcsépelet dolgot, hogy mást értett a hajdankor erkölcs alatt, mint mi, mást gondolt alatta a néger, a kamsadál, mint az európai s megint más értelemben veszi az erkölcs szót a tanulatlan, mint a tanult ember, másban a közhasználat mint az ethika.

Ha értene Chudovszky dr. az ethnografiához, ethnológiához és modern sociológiához — bocsánat nem ért hozzá, mert cikkemet sem értette! — más tenorban érvelnék, de mivel csupán ephemere (napi értékű) tárcát, nem akademiái értekezést írok — laikus módon kell megmagyaráznom, hogy mikor erkölcsről beszélnek ma

Zemplén vármegye közönségének erkölcsi kötelessége, hogy a hivatalosan is tudomására hozott nagy adományért a közigazgatási bizottság köszönetéhez egyhangulag járuljon hozzá.

Maga a bizottság is olyan intézkedést tett ez alkalommal, amilyenre eddig nem volt eset. Meczner Gyula főispán indítványára ugyanis kimondotta, hogy kebeléből küldöttséget meneszt a magyar kultura bőkezű támogatójához és az írott betű mellett előszóval is megköszöni a nagylelkű adományt.

Emléket emelt magának báró Sennyey István, oly emléket mely értékesebb márványnál vagy nyert csaták vezéri dicsőségénél. A magyar nép szivében emelt magának idők vihara által le nem dönthető emléket báró Sennyey István!

Vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— febr. 11.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága február 11-én tartotta Satoraljaihelyben a vármegyei ház nagyteremben rendes havi ülését Meczner Gyula főispán elnöklésével. Jelenvoltak: Dókus Gyula alispán, Thuránszky László főjegyző, Bernáth Aladár tb. főjegyző, Pintér István árvaszéki elnök, dr. Szirmai István tiszti főügyész, dr. Löcherer Lőrinc főorvos, Eisert István kir. ügyész, Bereszászy István kir. tanfelügyelő, Hőnech Dezső műszaki tanácsos, Mauks Endre pénzügyigazgató, Somogyi Bertalan t. alügyész, Isépy Zoltán, Görgey Géza aljegyzők, mint a bizottságnak hivatalból tagjai s előadók; továbbá

nálunk, mindig az *érzéki* örömeket értik alatta. Közfelfogás szerint erkölcselen ember az állati ember — kit Önök orvos urak tanulmányoznak az anatómiai és klinikai termekben. Akit p. o. erkölcselen embernek mondanak banális felfogás szerint, az úgy változtatja kedveseit, mint más a keztyűit, vagy tulteszi magát a conventionalis hazugságok formáin, az etiquette szabályain, vagy kelletlenül többet iszik — szóval *érzéki* ember. Azt azután figyelmen kívül hagyja, a banalitás, hogy a *physikai* embernek *semmi köze annak szellemi tartalmához*. Hogy p. o. Göthe tultehette magát az akkori kor erkölcsi felfogásán s a Gretchenek, s Friderikák egész sorozatát tuldelhette szivébe, mint filiszterfrater a pillangókat tűzi gombostűre; hogy Bürger a legnagyobb ballada költő maradt minden részegeskedése mellett; hogy Bizmark vagy Luther örök dicsőségei a német nemzetnek, ha az első nagy hódolattal hörpintette is a sört és cognacot, az utóbbi minden „Tischreden“-jei (olvasa dr. ur?) dacára a vallási költészet legmelegebb hangján szólalt meg. (Ismeri dr. ur Wer nur den lieben Gott lässt wallen. — Ein feste

a bizottság választott tagjai közül: Lehéczky Endre kanonok, gr. Mailáth József nagybirtokos, Meczner Béla orsz. képviselő, Wladár Emil, báró Sennyey Miklós nagybirtokosok, Molnár Béla és Matolai Étele. Meczner Gyula főispán 9 órakor jött a nagyterembe s elfoglalva elnöki széket, üdvözlö a jelenlevő bizottsági tagokat, az ülést megnyitja s első tárgyalást tartja az

alispán havi jelentését

melyből mint kiemelkedő eseményeket jegyezzük föl a következőket: Bencsik István bodrogközi főszolgabíró betegsége miatt szabadságoltatván, helyettesítésével és a hivatal vezetésével Durcsinszky Gyula tb. főszolgabíró bízott meg. Személyi ügyek, szabadságolások valamint a lefolytatott fegyelmi ügyek előadása után jelenti alispán, hogy vármegyénkben jan. hóban 8 tüzeset fordult elő, ezek közt legjelentékenyebb a Schön Sándor féle árúbodó leégése, mely mintegy 34 ezer korona kár van, mely azonban biztosításból megtérül. Utlevél iránti kérelem jan. folyamán 864 érkezett be a vármegyéhez. Kivándorolt az elmúlt hó folyamán vármegyénkben 460, visszatért 118 egyén. Az adóelőírások folyamatban vannak, az adók rendszeresen fizettetnek. Az ideai főszorozás előmunkálatai a járásokban szintén megtörténtek. A nagy havazások miatt a mezőgazdasági munkák szünetelnek, közlekedési akadályok a nagy hó miatt sok helyen fordultak elő, de elhárították. Közegészségügy jó, közoktatás kifogástalan. Sátoraljaujhelyben egy zsidó zugiskola fedeztetett fel, melynek fentartói ellen a kihágási eljárás folyamatban van. A vármegyéhez 2474 ügydarab érkezett be, amelyek egy itt, mint a járásokban beérkezettek csaknem hátralék nélkül dolgoztattak fel. Sátoraljaujhely városnál az ügydarabok száma 1982 volt, melyből 80 hátralék van.

Közig. bizottság 1906. II. félévi jelentése.

Szakelődök jelentik, hogy ügykörükben semmi olyan nevezetesebb esemény nem fordult elő, melyre a kormány figyelmét különösbbe föl kellene hívni. Főispán előadja, hogy vannak ügyek, melyek bár nem tartoznak szorosan a szakelődök ügykörébe, de annál fontosabbak. Ilyenek a kivándorlás, a Hegyalja segélyezése, valamint a munkásügy. Kéri ez ügyek egyenkénti tárgyalását. Kimerítően világítja meg a kivándorlási ügyet, előadva hogy kereszámban 10 ezert tehető a múlt év folyamán megyénkben kivándoroltak száma. Már maholnap a telkes gazdák földjei is művelés nélkül maradnak munkás' éz hiá-

Burg ist unser Gott stb.) Mindez nem változtat e férfiak etikai értékén. Hát Deák Ferenc reputációját, államférfi jogászai nagyságát kisebbíti az adományban szereplő Deák Ferenc képe? Dehogy kisebbíti, ellenkezőleg. Okos ember azt mondja erre, e téren is ki-vált, mert mint Julius Caesar mindenütt lángelme lehetett volna. Hát I. Napoleon intim dolgaira ki ne gondolna ilyen thema feszegetésénél, hogy miről kell az ember erkölcsi értékét megítélni? Bizonyára ismeri Chudovszky dr. ur az egyiptomi hadjárat pikáns dolgait, az orosz hadjárat alatt a szép Wisnyavszky grófné esetét, ha nem ismeri, tessék Masson könyveit elolvasni. Hát emlékezik-e Taine megjegyzéseiről, hogy ha I. Napoleonnak valamelyik udvarhölgye megtetszett, nem sokat teketóriázott vele, hanem az erősebb jogával élt rögtön stb. Ezt nem az áldozó pap, hanem a francia forradalom ismerője és bármelyik írója mondja. Azért Napoleon mégis a XIX. század legnagyobb titánja, világtörténelmet csináló akaratú zsenije maradt, ha az erkölcsi Napoleon nem is illik a nagy Napoleonhoz.

nyában. Nagy figyelemmel hallgatták a főispán kimerítő s a kérdést minden oldalról megvilágító előadását. Gr. Mailáth József szintén részletesen foglalkozik a kérdéssel s azt vitatja, hogy a kivándorlást sem erőszakkal megakadályozni sem a kormánynak ezt, hajózási vállalatok támogatásával elősegíteni nem szabad. A hadköteles kor teljes betöltése előtt a kivándorlást megakadályozandónak véli. Szociálpolitikai fejtegetéseit nagy figyelemmel kísérte a bizottság, melyek azonosok voltak felszólalónak legutóbb a főrendiházban elmondott nagyszabású beszédében foglaltakkal. Panaszodik a Bodrogközön tapasztalt türelhetlen rosz közigazgatás ellen, melyet a nép elkeseredettsége egyik okának tart.

Hozzászólott még a kérdéshez Meczner Béla, ki a legerélyesebb rendszabályokat kívánja életbeléptetni a kivándorlás megakadályozására. Véleménye szerint a vármegye törvényhatóságának föl kellene írnia a kormánynak, hogy a hadköteles kor teljes betöltéseig senkinek utlevelet ne adjon. Főispán szerint a közig. bizottság van hivatva e tárgyban intézkedni; annál inkább, mert a dolog nagyon is sürgős.

Br. Sennyey Miklós jobb gazdasági helyzet teremtésével véli a kivándorlás kérdését legbiztosabban megoldhatónak.

Dókus Gyula alispán precizirozni kívánja a hadköteles kort. Mert valaki 18, 19 éves korában még nem hadköteles, de ha akkor utlevelet kap, többé ugyan vissza nem jó. Különösen korlátozni kívánja a leányok kivándorlását, mert ezek közül egy sem tér vissza. Utlevelekhez arckép csatolását véli szükségesnek. Főemliti, hogy febr. 10-ig, — 10 nap alatt — 770 utlevelet kértek.

Dr. Szirmay István ezen ügyben minden pontnak alapos megvitatását és világos kifejtését kéri. A kivándorlási törvény módosítását nélkül, — melyet a belügyminiszter nem mellőzhet, — felirat útján nem tartja a kérdést megoldhatónak. A kivándorlás a szocializmus felé hajlókot vonja el a hazai földtől. — Gr. Mailáth József válasza után főispán határozatként kimondja, hogy a belügyminiszterhez feliratot intéz a bizottság, mely szerint a hadköteles kort megelőzőleg fiuk csak úgy vándorolhassanak ki, ha az egész család kivándorol. Felhívtéknek 33 éves korukig, valamint cselédi vagy szerződéses viszonyban állóknak utlevél ne adassék s a kormány a hajós társaságokkal lépjen érintkezésbe az utlevél nélküli kivándorlók visszautasítása iránt. Végül hogy minden utlevélhez a tulajdonos fényképe csatolassék.

Ily szempont alá esik Mátyás, Bethlen stb. udvari életének megítélése is. Azért nagy emberek voltak azok. Csak történeti tudatlanság foghatja rájuk, hogy az alkohol jegyében épült föl udvaruk. — Chudovszky dr. ur semmit se tud e dolgokról, azért imputálja nekem, tukmálja rám, hogy én mondom ezt. Ily történelmi fonáksgot még harmadik kis diákomnál sem tűröm, nem hogy magamon engedjem száradni.

Másrészt mennyi a minta ember, mondjuk a tucat ember, normalis filiszter Temperenzler a magánéletében, kinek szellemi erkölcsi értéke = 0! Megint tudnék egy csomó nével szolgálni, de csak Clive-ra, Tisza Kálmánra emlékeztetek. A közélet szereplőiről általában szólok, nálunk és más országokban veszedelmes illy céltzattal ujjal mutatni. Tessék csak Pestiket kihallgatni, mily nagy katholicus, mily irgalmas, mennyire mérsékelt stb. Drasztikus példa, de ha már a fizikai erkölcsről van szó, bizony nem megvetni, elítélni való ember, de hát szellemi erkölcsi valója, világ és társadalmi nézete ennek az embernek !!...

A munkásügy rendezése tárgyában főispán előterjesztésére a bizottság többek hozzászólása után kimondja, hogy a dolgozni akaró munkásoknak a terrorizmustól való megóvása céljából a kormányhoz felirat intézessék megfelelő s a munkaszabadságot biztosító törvény alkotása iránt. — Az Usz ungvári határrendőrségi kapitány által benyújtott jelentést főispán előterjesztvén, miután abban több, a vármegye önkormányzati jogát sértő javaslatok foglaltatnak, a bizottság felir a belügyminiszterhez, hogy a nevezett kapitány javaslatait, melyek részben tulkapásokat, részben komikumot tartalmaznak, — ne vegye figyelembe. A Hegyalja védelme és segélyezése ügyében főispán előadja, hogy a munkaskéz hiány s a borok elértéktelenedése, illetve eladási nehézségek folytán a hegyaljai szőlőbirtokosok helyzete igen válságosra fordult. Beható tanácskozás után a bizottság felirat küldését határozza el a kormánynak, hogy a szükséges fentartási munkálatok költségeinek fedezésére s ez által a hegyaljai szőlőbirtokosság felsegítésére hosszabb lejáratu államkölcsönöket engedélyezzen, melyek részben a nagy borkészlettel is fedezve vannak, míg ezek eladhatására kedvezőbb körülmények állanak be.

Nagy kultur adomány. Kir. tanfelügyelő jelentése.

Beregszászy István kir. tanfelügyelő beszámoló a mult hóban teljesített iskolalátogatásairól, a tanítás eredményéről s a tanügyi közigazgatásban előfordult személyváltozásokról. Majd fesszült figyelem közepett jelenti, hogy báró Sennyey István páczini nagybirtokos egy Páczinban emelendő 4 tantermes állami iskola felépítésére 20 ezer koronát és 4000 korona értékű beltelket, br. Sennyey Miklós pedig ugyan e célra 20 ezer téglát adományozott. (Óriási éljenzés és taps.) — Főispán szép szavakkal méltatja a szinte páratlanul álló nagy adományokat s indítványára a bizottság kimondja, hogy az adományozóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, ezen kívül pedig br. Sennyey Istvánnak bőkezű adományát küldöttségileg is megfogja köszönni. (E tárgygyal lapunk vezérelkében bővebben is foglalkozunk.)

A közművelődési pótadóból kiosztandó segélyeket a bizottság következőleg állapította meg az 1907. évre:

Magyar nyelvet terjesztő egyesületnek 10505, felekezeti tanítók utiköltségeire a tanító egyesületnek 400, Erdőbénye izr 300, Erdőhorváti rk. 400, Lukácsi község. áll. 300, Geszteley ref. 400, Gálszecs ref. 500, Kiszte gk. 300, Tarczal ref. 700, Tapolybá-

Ezek után ismétlem: az erkölcsi világban nincs semmi haladás, ha erkölcs alatt az érzéki örömök kultuszát értjük. Az érzéki Götthe, Petőfi, Napoleon egyformák voltak Ovidius-sal, Catullussal, Hanniballal — de a szellemi Götthe, Petőfi, Napoleon felletle áll ókori elődjének. A mai első osztályu gimnazista hőbortos Diógeneseknek. Ebben az értelemben vettem az erkölcsöt tárcám szövegében, melyből kiméltóztatott Chudovszky dr. urnak ragadni e mondatot. Ez ugyan jogosítlan hadakozási mód s nem jogosit aposztrofálásra, ha az olvasmány logikai összefüggését nem értjük s egy követ kitorúnk a mozaikból. Hasonlít ez az ismert teologiai argumentáláshoz. „Non est Deus!“ — — Dixit insipiens. Nincs Isten, persze benne van a bibliában ez is, tehát nincs, de utána van vetve, mondja az oktan. Hát benne van a tárcámban is az erkölcs phisikai felfogása, értelmezése, de ugyan abban a tárcában benne van az én erkölcsi kánonom is: az ember értékelése szellemi tartalma és kedélyi (szív) nemessége szerint. „Ne rágalmazza!“ dr. ur — hogy kitételét én

nya gk. 200, Tiszalucz rk. 800, Széskeresztur rk. 200, Vajdacska gk. 200, Nátalfalva rk. 500, Nagybári ref. 700, Battyán rk. óvodának 400 koronát.

Ezen összegek a sürgősség sorrendjében fognak kiutaltatni.

Kertész Ödön sátoraljaujhelyi, Csollák Ilár nagymihályi és Szentkeresi Jolán sárospataki magán jellegű polgári iskolái részére a nyilvánossági jog megadását véleményezi a bizottság s ez iránt felterjesztést tesz a közokt. miniszterhez.

Kisebb ügyek.

A szerencsi és tokaji járásek közönségének kérelme alapján felir a bizottság a kereskedelmi kormányhoz, hogy a Tokajból d. e. fél 9 órakor Szerencsre érkező vonathoz egy Sátoraljaujhely felé indítandó vonatcsatlakozást engedélyezzen, hogy az alvidék közönségének Sátoraljaujhelylyel így a délelőtti órákban is legyen összeköttetése. — A sztrópkói, kistölgyesi, bodrogszerdahelyi, kiszrovágyi és varannói állami iskolák 1905/6. tanévi számadásai jóváhagyattak. Kivételes rőszülési engedélyért 14-én folyamodtak, — az engedélyt valamennyien megkapták. Az idő előhaladottságára való tekintettel elnökölő főispán az ülést folytatását d. u. 3 órára tüzi ki, mikor is az árvaszéki elnök, tiszti főügyész, főorvos, kir. pénzügyigazgató, kir. ügyész és az államépítészeti hivatal főnökei terjesztették elő jelentéseiket.

Az ülések csak estefelé, 5 óra után ért véget.

Egy emberbarát család követésére méltó nagy tette.

— febr. 12.

Minden a világon — de a világ maga is sokat haladt, de a több ezer éves igazság — igaz maradt ma is. „Elvész a nép, mely tudomány nélkül való.“ Sőt ma ezen felvilágosodására, világi műveltségére büszke XX-ik században, kiváló és nagy jelentősége van ennek a bibliai mondanásnak.

Ha meggondoljuk azt, hogy a középkorban voltak nagy világrészeket vezető államférfiak, — lovon ülő, kardot viselő szakállas püspökök, fejedelmek, királyok, kik nevüket alig tudták leírni, — vagy még azt sem — csak köves címeres gyűrűket nyomták a viaszos pecsétre, vagy ha letudták írni neveiket nagy nehezen, de azután egyebet nem is.

S ha meggondoljuk, hogy ma, az általános közoktatás kötelező volta mellett — a legutolsó faluba — a nagyobb tanyai helyiségek nádfedeleles kunyhóiba is elhat a tudomány világa; s az ily módon iskolát járt millió és millió ember versenyre kél-

is használjam — tárcastylben, tárcái verv-vel és a közmegegyezést célzó közfelfoghatósággal megírt tárcámat. Abban senkit nem aposztrofáltam.

Válaszának többi pontjaira nem lehet a Zemplén-ben felelni, hisz annak olvasói nem olvasták a Fm. Hirlapban megjelent tárcámat. Azt meg nem arrogálom magamnak, hogy vegyék meg a számot és olvassák el. Akit furcsa érveléseinek lecáfólása érdekel, az olvassa el válaszómat majd ugyanabból a lapból, melyben első közleményem megjelent.

Végül még egyet! Mint író nem vagyok se pap, se piarista, sem tanár, sem kicsi, sem nagy — ne tessék a különböző éneket cselekvő s öntudatbeli jelenségformákat össze-zavarni, Csak az íróval és argumentumaival legyen dolga. Sajnálom, hogy ezt le kell írnom. Amint arra nézve is kérem szives elnézését, ha a válasz hevében talán akaratlanul bántó kifejezés csuszott bele, melyet más inkább felismer és sérelmesnek tart, mint a gyorsan dolgozó s ríposztírozó zszurnalista.

Dr. Csárbusz Géza.

egymással, a sikamlós élet küzdterén, hogy győzzön az a ki ügyesebb, aki derekabb.

Ily körülmények között gyönyörű, lélekemelő és magasztos tény volt az, mely a múlt hó 27-én egy bodrogközi, tanyai helyiségekkel együtt 2000 lelket meghaladó községben nemcsak a közoktatás, de mint szociális kérdés terén is egy jellem erős, lélekben gazdag, nemesen és emberbaráti gondolkozó férfit báró Sennyey István erejét csaknem meghaladó áldozatkészsége folytán remélhetőleg örök időkre kiható módon megoldást nyert.

Páczin község ez, mely egy a rajta keresztül vonuló, Sátoraljaúj helyi Szabolcs megye gazdag községeivel összekötött állami utvonal, mint a környéken elterülő nagy birtokok és birtokosok s természetes fekvésénél fogva is többre leendett hivatott; de egyszerű s igazán jobb sorsra érdemes, ez ideig földbirtokkal alig rendelkező szegény lakossága még a leg egyszerűbb követelményeknek: a közoktatásügye előbbvitelének sem tehetett eleget épen nagymérvű szegénysége miatt, mert nem én, de a hiteles statisztikai adatok szerint 265 hattól tizenkét éves, 130 ismétlő iskolás, 150 óvóköteles gyermek iskolázatása ez ideig csakis a szegénységgel küzdő ev. ref. leányegyház által fentartott, 70-80 gyermeket befogadni képes iskolában nyert egy becsületes, jellemes, de mindennemű egyéb egyházi s anyagi dolgokkal is elfoglalt előkönyörgő tanító vezetése alatt néminemű oktatást, bizony méltán mondogathatták magánosok és szülők s jelezheték egyházi s világi hatóságok a biblia e mondatát, „Elvész az ilyen nép, mert tudomány nélkül való”.

Harmadikban jelent meg múlt hó 27-én a kezeihez érkező szomorú statisztikai adatok alapján Zemplén vármegye ügybuzgó, fáradságot nem ismerő kir. tanfelügyelője ezen szomorú állapotot segíteni ha lehet buzditó szavakkal, ha másként nem: ostorral, doronggal. De mindenáron segíteni, mert jelenleg az a 34 éven keresztül becsülettel s kötelességérzettel munkálkodó öreg tanító is elszóllított az örökbíró elé a nagy számodásra, számot adni az ő sáfarkodásáról. — Özvegyének a törvény kegyévet rendel felfizetéssel; felment talán 600 koronára, mivel őt a leányegyháza egy egész évi munkálkodásáért boldogította, ennek felére, mert a szegény leányegyház többet adni nem képes, ki volna az a szerencsétlen ki vállalkozni merészelne.

Jött tehát a tanügynek hivatott öre szívéből kitörni készülő erős indulatokkal s mindenképp előtt megszálolt a község földes uránál a mindenki által szeretve tisztelt, becsült Pista bárónál; jó levele ki keresve még hon a törvény szigorú s-ait, melyek által kényszerítő hatást gyakoroljon a tanügy előbbvitelében. S íme mit hall, minekelőtte küldetése célját előhozhatta volna Pista bárótól. „Tanfelügyelő ur! jól tette, hogy jött, tudom minek jött, én elhatároztam, magam adok megfelelő helyen építendő iskolánk részére 1600 □-öl területet, adok ezenkívül az építés költségeinek fedezésére 20 ezer koronát, de azzal a kikötéssel, hogy a község szegény népe ha hajlandó az építésnél a fuvat elvállalni azt megengedem, de egyébként megadóztatva sem ők, sem én ne legyünk”.

A jelenlevő testvér könyvezésig meghatva bátyja szíve ily nemes és magasztos megnyilatkozása előtt, mert hiszen ilyennek képzelte, ilyennek ismerte, ilyennek tudta őt ő mindig, rövid szavakkal csak annyival tehető a testvér adományát „én pedig adok 20 ezer téglát” tud ebből tanfelügyelő ur megfelelő iskolát építeni?

A jó tanfelügyelő — ki különben oly beszédes szokott ienni — szólani most nem tudott, csak sugva mondta, vagy talán azt sem, csak képzelte mintha mondta volna! Tu-

dok, tudok, tudok! S vette a sapkáját nem is köszönve csak szaladt a térdig érő hóban, míg a nemes bárói család gazdasági felügyelője, kinek azon izzadt a füle töve, hogy ossza be e nemes ajánlat után a báró ur tárcáját, hogy az is kiteljék, mert annak most már ki kell teleni belőle, szánom utól nem érte s el nem vitte a távollevő iskolában kivétel nélkül egybegyűlt községi képviselő-testületi ülésbe.

Itt azután már megeredt a szava a tanügy szakavatott és hű örenek, mondott aztán már ő itt beszédet szívből, szívekhez szólva s az a jó, de mindig bizalmatlan nép csak hallgatta, csak bámulta, de én mint tanu láttam, hogy mind azt amit ő mondott nem hitte, hát hogy is hihette volna hiszen igaz, hogy az ő földes urok nem volt rossz soha hozzájuk, ha beteg volt valaki közzülök még orvost meg orvosságot is küldött s olyan jó szívé is volt, hogy ha valaki kért valamit tőle azt meg is ígérte, még mondotta is az ő felügyelőjének: jó Blézi ezt ennek meg is kell tenni, de hát azután elment Pestre, Bécsbe, mert a Holló, meg a Klári ott vannak, azokat más nem hajthatja azok mást nem ismernek csak azt a két erős karu s mindig győzelmi babérral kikerült urlovast! Nem is kell annak más csak ló!

Ő törődnek enyire velünk, ő venné fel a mi kicsinyeink, a jövő nemzedék gondját?

De midőn aztán az a jó Blézi tollba mondotta s a községi jegyző jegyzőkönyvébe is vezette az adomány levelet, akkor aztán megrendült az a sokat csalódott, sokat szenvedett népnek a szíve is s egyhangulag kiáltották Isten éltesse a nemes bárót, most ismerünk már reá, hogy olyan ő is szakasztott mint a nemesen érző mindig emberileg gondolkozó Miklós, olyanok ők szakasztott mint édes atyjuk: áldott lelkű kurucz Lajos báró volt.

Megszavazták ezután egyhangulag az összes fuvat az iskola építésnél s évenként 200 koronánál többre nem terjedhető feltartási költséget. Tehát lesz 4 tanterem és tanterővel ellátott iskola s lehet már most a szegény, de népes ref. leányegyháznak papja, lehet a szegény népnek öröme.

Adjon is az Isten sok ily nemesen érző családot nekünk, akkor bizvást hiszem, meglesz oldva sok szociális kérdés, emberi erővel, Isten segédelmével.

—6—j.

A „Kazinczy-kör” estélye.

— febr. 11.

A „Zemplén vármegyei Kazinczy-kör” február hó 10-én estélyt tartott a vármegyeház nagytermében.

Valóban örvendetes tapasztalatot szereztek ez estélyen mindazok, kik átérzik a „Kazinczy-kör” nagy hivatottságát s érdeklődéssel viseltetnek az irodalmi törekvések iránt, melyek melegágyukra találnak a Kazinczy-kör televény talajában. Ezen az estélyen tünt ki a jelenvolt díszes közönség nagy számából, hogy mindig többen és többen lesznek tagjaivá a nagy hivatottságu kör immár ötszáz tagot számláló családjának, s hogy a nemes törekvések már nemsokára egy táborba fogják vonzani városunk intelligens közönségét: sikerekben s eredményekben gazdag jövőt biztosítva a körnek.

Egyetlen társas egyesületünk se alkalmasabb arra, hogy közös célok iránti szeretetben egyesítse városunk társadalmának intelligens, műszerelő elemeit, mint épen a Kazinczy-kör s valóban jól esett látni, hogy a műveltlelkű közönség átérzi a kör fel-

adatait s azok megvalósításában szeretettel, ambícióval osztozik. Erre mutat a folyton fokozódó pártolás s ha a közönség buzgalma nem fog lankadni: nemsokára méltó büszkeséggel tekinthetünk a „Kazinczy-kör”-re, mely a pártfogásért cserébe nemesíteni fogja lelkünket, fejleszteni műizlésünket s egyben nemes szórakoztatónk lesz.

Az estély lefolyásáról következőkben számolunk be:

Az estély változatos és gazdag műsorát Gárdonyi Józsefné nyitotta meg, ki nem oly régen nagyon szép irodalmi tevékenységet folytatott helyi lapok hasábjain is s írásai mindenkor az újszerűség hatását tették az olvasó közönségre.

A felolvasás, mely a maga egészében egy ügyes koncepciójú iránymű benyomását keltette fel valóban osztatlan hatást ért el. A felolvasottak során felolvasónő kiterjeszkedett a „Kazinczy-kör”-re is, annak kulturhatását a társadalmi élet helyes fejlesztésére szolgáló kihatásait s irányító szerepét hangsúlyozva. A felolvasást a jelenvoltak mindvégig érdeklődéssel hallgatták s általános tetszéssel fogadták.

Az estély e méltán vezető száma után Vitéz Béláné ült a zongorához, hogy Moszkovszky Valzer-ét interpretálja. A mű tele van érzéssel s hangulattal, minden ízében színes és változatos s talán ezért is szerepel legkiválóbb zongoristánk repertoárjában. Nagy technikát, mely felfogást igényel s épen ez dokumentálja Vitéz Béláné nehéz feladatát, amelylyel azonban felette könnyen küzdött meg s Moszkovszky e szép motívumokban gazdag művét oly művészi tőkélyű interpretációban közvetítette, hogy valóban elragadta hallgatócsoportját.

Az estnek kedves száma volt, mikor Szűts Ibolyka jelent meg a dobogón, hogy felolvassa költeményeit. Bárán, bár kissé halk hangon olvasott fel három közvetlenségében bájos költeményt, melyek közül a „Bál után” s a „Flirt” címűeket a könyvből, modern Muzsa sugalta, de az „Emlékezés” című a mélyebben járó érzések visszhangja s egy tartalmában, mint költői nyelvében a közepesen jóval felül szárnyaló Szűts Ibolyka ez első debütjét rokonszenves fogadtatásban részesítette a jelenvolt közönség elismeréssel adózva nemes törekvéseinek.

Az estély műsorának negyedik számában Haas Imre játszotta el hegedűn a „Cremonai hegedűs” opera részletet mélyen járó felfogásban, precíz játékban tanubizonyosságát adva nagy készülségének. A szigoruan classikus, bár a szalon zene felé hajló műnek biztos vonókezeléssel, nagy technikával adott életet s úgy szintén a „Boka kesergője” magyar motívumainak is. A fiatal, képzett zenésznek az elismerő tapsokból bőven jutott ki, a sikert ért játék szerezte élvezet viszonozásaképpen. Haas Imre játékát Isépy Tihamér kísérte zongorán diskret játékkal.

Az estélyt Zsigmond János főgimn. igazgató felolvasása zárta le, ki Marokkóról s Tangerről olvasott fel, részesévé tevén a jelenvoltakat uti élményeinek, melyeket vonzó előadásban közvetített. Felolvasása a mellett, hogy ismereteinket bővítette, mindvégig fordulatossá, szórakoztatóvá, szinte sajnáltuk, mikor felolvasásának befejezéséhez ért s kellemes perceink sorát lezárta. — Reméljük hogy az uti élményekben Zsigmond János fog találni egy közeli alkalommal még több olyat, melyet nemsokára naplója számára jegyezett fel.

Ez volt lefolyása a „Kazinczy-kör” legutóbbi estélyének, mely ugy az estély műsora, mint a megjelent közönség nagy száma tekintetében a legnagyobb sikert érte el.

HIREK.

— Halálozás. Részvétel értesülünk arról a gyászestéről, mely városunk köztisztelt családját a Teich családot érte. A család neszora Teich Zsigmond ugyanis ma reggel 7 órakor 87 éves korában elhalt. Teich Zsigmond köztisztelt alakja volt városunk társadalmának, tagja volt a törvh. bizottságnak, a Takarékpénztár s a Zemplénmegyei keresk. ipar termény s hitelbank igazgatóságának. Halála széles körben keltett részvételt.

— Uj telefonelőfizetők. A telefon előfizetők sorába újabban a következők léptek be s kapták a nevük után a jegyzett számokat: Forgalmi főnökség 66, Királyházi osztálymérnökség 67, Zemplénvármegyei kaszinó 68.

— Uj vonatjáratok bevezetése Kassa és Sátoraljaúj hely között. Ismert helyről kapjuk az értesítést, hogy az a terv, melynek megvalósításán a kassai kereskedelmi és iparkamara már régóta fáradozik s amely szerint városunk s Kassa között új vonatjárat lenne bevezetendő — a közel jövőben valóra válik. Tudósításunk szerint már az ez év május hó 1-től érvényes menetrendbe beillesztést nyerne két személyvonat Sátoraljaúj hely és Kassa között. Az egyik Kassáról délelőtt fél tíz óra tájban indulna s ideérne délben s itt Budapest, Csap s Mezőlabore felé kapna csatlakozást, a másik az u. n. színházvonat innen délután fél öt óra tájban indulna s Budapest, Csap, Mezőlabore felől kapva csatlakozást Kassára 7 óra tájban érkezne be.

— Városi bál közgyűlés volt folyó hó 12-én délután a városi háza tanács-termében. Az ülésről szóló részletes tudósításunkat következő, szombati számunkban adjuk közre, mert mai számunkból lapunknak a szokottnál bővebb terjedelme dacára is kiszorították egyéb aktuálisok.

— A városi bál nyilvános számadása — melyet legutóbbi számunk hírrövidében tettünk közzé — helyreigazítást kíván. A felülfizetők névsorából ugyanis id. Meczner Gyula neve 14 korona felülfizetéssel kimaradt s Halász József neve helyett Chanáth Józsefet szedett ki a szedő.

— Betörő tolvaj szökési kísérlete. Hallatlan vakmerőséget követett el f. hó 9-én d. u. 5 óra tájban Humanik István nevű budapesti származású 21 éves betörő tolvaj, a ki fiatal kora dacára az ország jó részének börtöneit ismeri. A mikor a budapesti államrendőrség itt Eperjesre leendő toloncoltatása céljából átadta, az állomásról Szilágyi nevű rendőr kísérte 5 társával együtt. Humanik egész a rendőrségi épület kapujáig rendesen haladt, a mikor azonban a kapuhoz ért, látva, hogy a kísérelő rendőr a többiekkel van elfoglalva, a helyett, hogy a kapun befordult volna, erős iramodással a Színház utcán keresztül futni kezdett. A rendőrség egyik tisztviselője ezt látva, utána futott s kiáltott, hogy álljanak elébe, azonban vállalkozó nem akadt, mert Humanik ur késsel hadonászott. Erre már a közelben őrt álló rendőrök is segítségére jöttek s így üldözték a Rákóczi és Gyártelepi utcán végig, míg végre Tóth Pál és Kovács Ferenc rendőröknek sikerült a betörőt elfogniok. Az elfogatás úgy történt, hogy akkor, amikor Humanikot elvesztették az üldözők zemeik elől 3 irányban indultak a gyártelep mellett keresésére, ekkor feltűnt, hogy egy uri kinézésű ember szembe huzott kalappal fűtőrezszeve jött feljűk. Kovács rendőr megszólította a gyanús „urat”, mire az futásnak eredt, most már azonban nem menekülhe-

tett messzire, a Fülemlé utcán ugyanis a hirtelen befordulás után elesett, mire a rendőrök megfogták s a rendőrségre kísérték. Humanik urnak, a ki a legveszedelmesebb zsebtolvajok egyike, örökre elveszik a kedvét a szökés megkísérléséről.

— Az alkulesos hetes. Némethy Bertalan hitközségi titkár feljelentést tett a rendőrségen, hogy Joó Menyhért nevű 48 éves iskolai hetes, alkules s egy feszítő vas segítségével az izz. iskola szekrényeit kinyitogatta s onnan pénzt s különféle tárgyakat lopott el. A rendőrség a tettest elfogta, az alkulesokat nála megtalálta, de Joó „madár” illetve Menyhért ennek dacára tettét esőkönyösen tagadja. Átkísérik az ügyészséghez, mert Joónak már illyesmiért voltak a szejedi „Csillag börtönben” kellemetlenségei.

— Betöréses lopás Bodrogszerdahelyen. Kovács István bodrogszerdahelyi lakos házát f. hó 12-én éjjel ismeretlen tettesek feltörték, s onnan 9 drb. párnát 2 dunyhát, szalonát, zsirt, kolbászt, hust, 16 drb. selyem kendőt s több fehéreműt loptak. A betörők nyomában van a csendőrség.

— Hazárdjátékosok a cukrászdában. A kártyaszenvedély zsitát s ennek következtén az erkölcsök elkorcsosodását leggyakrabban azok okozzák, akik megtürik nyilvános helyiségükben azt, hogy apró 15-17 éves fiúk hazárdjátékokat játszanak. Mert a kártyázáshoz ezek az apró gyerek-emberek, akik pénzt csak a szülőik megpumpolása által keresnek, hogy a már-már szenvedélylyé fajult kártyázásra pénzt szerezhessenek, könyveiket, értéktárgyaikat (óra stb.) eladják, vagy elzalogosítják, sőt mint azt a körülmények számtalan esetben igazolták, arra is vetemednek, hogy olykor-olykor szülőiktől, de idegentől lopjanak. Szülőik anonyim levélben panaszt tettek a rendőrségen, hogy Müller Zoltán nevű cukrász a Rákóczi-utcai üzletében megtüri, hogy hazárdjátékok (21, ferbli stb.) játszanak 15-17 éves fiúk. Ennek alapján Kaszárd Gyula rendőrőrmester 2 rendőr társával Müller cukrászdájában megjelent s a feljelentés alaposnak bizonyult, mert Glück Lajos, Tóth Imre, Osváth Antal, Friedman Miksa, Havrila József, Klein Miksa, Kiss József és még vagy 8-10 gyerekfiú 3 asztalnál 21 ezett. Érdekes, hogy a cukrász ur a rendőrök megjelenésekor ellillant, azonban büntetését el nem kerülheti.

— Tűz Nagymihályból írja tudósítónk, hogy a Sztáray Sándor gr. nagymihályi uradalmához tartozó Megyó-tanyán f. hó 11-én tűz ütött ki, mely az ott épült vízi malmot és Bittner főmolnár lakását ugyszólván teljesen elhamvasztotta. Kívonult a nagymihályi önkéntes tűzoltóság, ez azonban a tűz terjedését megakadályozni nem tudta s csak nagy erőmegfeszítés után sikerült azt úgy, ahogy lokalizálni. A tűz keletkezésének oka eddig még ismeretlen.

— Dalestély Tállyán. A tállyai ev. ref. énekhar 1907. febr. hó 9-én igen fényes dalestélyt rendezett. A mind erkölcsileg s anyagilag magas színvonalon álló estén csodálatos képen leomlottak a kasztrendszer választó falai. Az intelligencia s a polgárság együttes megjelenésének eredménye a szép anyagi siker. Bevétel volt 351 kor. 50 fillér. Kiadás 201 kor. 50 fillér. S így az énekhar vagyona 150 koronával gyarapodott. Jegyeiket megváltották s felűfizettek a következő hölgyek és urak: özv. Mura Györgyné 20 kor., Komáry Ferenc 6 kor., Rác Lajos (Győr) 5 kor., Rác Gábor (Pécs), dr. Erős János (Szerencs) 5 kor., özv. Gécziné, dr. Horváth B., Hézsér Emil 3-3 kor., Lippóczy N., Makay S., Knizner B., Rihvalszy R., Kovács Bözsike, Rochlicz J. és Markovics S. 2-2 koronát. Argyeláné, Bodó J., Doroznyák Gyula, Deizerné, Gotfried S., Hartigné, Feresák S., Kula P., Poppe B., Gloskoné, Kovács J., Pópa János

1-1 koronát. Akiknek ez uton is a leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. Homoky György.

— Elfogott házasságzedelgő. Még a mult év december elején történt, amint azt annak idején lapunkban említettük, hogy Nógrádi János István Horváth Lujza nevű cselédleánytól házassági ígéret címén 300 koronát esalt ki s ismeretlen helyre megszökött. A rendőrség a körzést elrendelte, aminek meg is van az eredménye. A budapesti államrendőrségtől vett értesülés szerint valamelyik ügyes detektív a szökevényt ma ott elfogta s ide kísérik.

— Alarcos bál. Nagymihályon f. hó 10-én este az „Aranybika” szaloda nagytermében alarcosbál tartott, amely azonban legjobb akaratul sem mondható valami sikerültnek. Szünet közben egy mozgófényképes vállalat szórakoztatta a közönséget.

— Ellopott ló. Folyó hó 9-éről 10-ére virradó éjjel Harajda János zempleni gör. kath. lelkésztől ismeretlen tettes egy nyolc éves kanca levat lopott el. A vakmerő tolvajt körözik.

— Dunky fiúrek es. és kir. udv. fényképészek Sátoraljauhelyi főtér 9 szám műtermében igen szép nagytáblák és olajfestmények készülnek régi vagy új képekről.

— Zongorák, pianók, harmoniumok és gramafonok legújtanysabb árban kaphatók, esetleg részletfizetésre is. Údvardi Szaniszlónál Sátoraljauhelyben.

— Mint értesülünk a Budapest közvetlen közelében fekvő Erzsébet-sósfüzdő, mely élénk villamos összeköttetésénél fogva Budapest közönségének kedvelt kiránduló helye, rövid idő alatt előnyös változásoknak néz elébe. Ugyanis ezen par. excelece nyári gyógyhely költséges építkezésekkel teli gyógyhelyé is lesz átalakítva. Pompás kényelmes, téli tartózkodásra berendezett épületek a fürdő díszét emelni fogják. A nagy gyógycsarnokban az összes forrásokat magában foglaló ivóvíz létesül, melynek főforrása a „Királyforrás” keserű vize enyhe hatásánál, kellemes ízénél és a gyomor és belek működésére előnyös hatásánál fogva méltán a legnagyobb kedveltségnek örvend. A gyógycsarnokban vett ivókúra ingyenes. E körülmények sikerrel szolgálhatják a célt, hogy az Erzsébet-sósfüzdőt a világhírű fürdők sorába emeljék.

SZÍNHÁZ.

Mozgó fényképek.

— Szinre hozta a „Sátoraljauhelyi Műkedvelő Társaság” 1907. február hó 12-én a városi színházban. — febr. 13.

A „Sátoraljauhelyi Műkedvelő Társaság” — melynek hivatottságáról a művészeti szép ápolása s a társadalom intelligens retegeinek egyesítését célzó tevékenység tekintetében már az első bemutatkozás alkalmával részletesen szólottunk — f. hó 12-én újból a közönség elé lépett, hogy egy önálló előadás keretében adja bizonyosságát nemescélú törekvéseinek.

A „Sátoraljauhelyi Műkedvelő Társaság” ez estén igazán művészi feladatot oldott meg s szinte várokozás felüli eredménnyel vitte sikerre Blumenthal és Kadelburg ügyes bohózatát a „Mozgó fényképek”-et, bemutatva azt oly előadás keretében, mely a legszigorubb bírálatot kiállja. A jelenvolt, a páholyokat s nézőteret szüntül megdöltő díszes közönség valóban művészi sikernek volt részese úgy, hogy ez estén a „Sátoraljauhelyi Műkedvelő Társaság” mintegy önmagát igazolta, s képsé tette magát, hogy a művészi eredményről ne műkedvelőkhez de hivatásos művészekhez mért bírálati mértéket alkalmazunk.

Az előadás kissé későbbben kezdődött meg a kiirt s előrehirdetett időnél, de ennek sem műkedvelőink, de maga a későbbben érkező közönség volt az oka. Ámde a függöny felgördülte után oly egyenletes pontossággal, bohózati gyorsasággal folyt a darab, mely hivatásos rendezőnek is dicséretére vált volna; annál inkább dicséri ez a műkedvelő társaság fáradságtalan rendezőjét, Isépy Zoltánt, kinek a sikerből a szereplésen kívül — az ötletes rendezői részt a szokottnál nagyobb mértékben kell odaítélnünk. — Előadás előtt jelentette Matyi Béla ügyelő, hogy a szereposztásban változás állt be, amennyiben Isépy Zoltánné szerepét a próbák tartamára eső betegsége folytán Mauks Margit fogja eljátszani.

A darab szereposztása ezek folytán így alakult: Kapor — ifj. Bajusz József, Mariska — Mauks Margit, Gönes — Isépy Zoltán, Róza — Boronkay Lászlóné, Kazár Vilma — Neubauer Miksáné, Menszky Borisz — Gnädig Lipót, Ladányi — dr. Bajusz Zoltán, Gombos — dr. Kabina Geza, Julis — Lakatos Lenke.

A darabnak négy vezető szerepét ifj. Bajusz József, Mauks Margit, Isépy Zoltán s Gnädig Lipót játszották meg. Közöttük első helyen emeljük ki Isépy Zoltánt egyiket leghivatottabb műkedvelőinknek, ki a javialis após szerepét fordulatosan, mindvégig élénken s oly jóízű bonhomióval játszotta meg, hogy elfeledtette velünk műkedvelő voltát.

A közvetlenség, természetesség bája ömlött el alakításán s Gönes Bálintban az előadás legsikerültebb cabinet alakját állította élénk; osztozott sikerében Boronkay Lászlóné, ki már teljesen otthonos a színpadon s alakrajzában amellet, hogy Róza szerepét gazdag comical érrel adta élénk állította az anyósok pompás, caricatur rajzát.

Ifj. Bajusz József nélkülözhetetlen a kedelyes apa genréjű szerepekben s épen ezért említjük meg — a szereposztás egyetlen hibájaként — hogy temperamentumával ellentétes szerepet kapott. Ambicióval dolgozta ki a könnyelmű, de alapjában gyáva, kissé félszeg férjet, de kissé nehézkesen. Ifj. Bajusz Józsefet meg kell hagyni kedelyes apa szerepekben, hogy ne kelljen kettős nehézséggel küzdenie, szerepével és temperamentumával. Az elsővel mindig sikeresen fog megbirkózni, a másikkal ellentétben jönni senki sem képes. Nagyon ügyesen mozgott szerepében partnere Mauks Margit, ki az utolsó műkedvelői előadás óta oly bámulatosan sokat haladt, hogy mindenkor egyik erőssége lesz a műkedvelő társaságnak. Szerepének nagy átértéséről, színpadi otthonosságáról tanuskodott.

Gnädig Lipót Menszky Boriszra szinte kiemelkedett az ensembleből, de ezt valószínűnek is tartottuk, Gnädig Lipótban nagyon sok művészi véna van, nyoma sincs alakításán a tartózkodásnak, ura magának s értelmeinek. Szerepét, mely egyike a legnehezebbeknek olyan hatalmas alakító erővel domborította ki, mely már az első percekben uralta a közönséget, ép ily erősnek mutatkozott a jellem felfogásában. Igaz gyönyörűségünk télt benne.

Dr. Bajusz Zoltán Ladányija rendkívül becses alakítás. Kis szerep mindig egész embert kíván. A kis szerep alakítóját rövid ideig halljuk, neki csak percek állanak rendelkezésére, hogy tehetségénél fogva kiváljon a környezetből, a színpad imprímürejéből. Bajusz Zoltán nemesak kivált, de alakítása időtartama alatt megrögzítette, szinte koncentráta magát a figyelmet. Es ez az eredmény jelenti alakrajza sikerét a közönség általános tetszésénél kívül.

A darab nem vezető szerepeiben ambicióval, törekvéssel és sikerrel működtek Neubauer Miksáné, ki a darab sok helyén bohózati magaslatra emelkedett kifogástalan alakításával, Matyasovszky Kálmán pompás rajzát adva. Kaján Tobiásnak, s a

műkedvelői társaság művészi rátermettségű tagjának mutkozva be ujra s epizód szerepekben Lakatos Lenke s Kabina Géza.

Az előadás összehozása Isépy Zoltán rendező érdeme, az ügyes maszkirozás Széndáry Györgyöt dicséri, míg a sugó nehéz, talán legfáradtságosabb szerepének újból Friss Heimann felelt meg.

A mindenkinek nagy lelki gyönyörűségére válló, osztatlan méltánlással találkozott előadás után, melyet derék műkedvelőink folyó hó 17-én megismételnek, Oldh Rudi muzsikája mellett sikerült, fesztelen hangulatu táncmulatság következett. A négyeshez, mit Isépy Zoltán rendezett 30 pár állott fel. A színház terme sajnos hamar kihűlt, de a jelenlevők így is a reggeli órákig voltak jelen a temperamenteumos táncmulatságon, a melyen a jelenvolt hölgyek díszes névsorából a következő neveket jegyeztük fel:

Urasszonyok: Adriányi Kálmáné, Behyna Kálmáné, Bariss Arpádné, ifj. Bajusz Józsefné, id. Bajusz Józsefné, Bajusz Andorné, Baczinzky Lászlóné, dr. Bessenyei Zsóké, Bernáth Aladárné, Bornemisszáné Hedvig, Boronkay Lászlóné, Chanáth Miklósné, Dongó Gy. Gézané, Dános Miklósné, Dókus Gyuláné, Dókus Lászlóné, Ehlert Gyuláné, Ferenczy Elekne, Fleischmann Oszkárné, Gyulay Károlyné, Gnädig Lipótné, dr. Gombos Gáspárné, Góllner Gyuláné, Hegedüs Gyözőné, Heric Örszé, Isépy Istvánné, Isépy Zoltáné, Kottán Gyöngyné, Kozma Gyuláné, özv. Kapás Aurélné, Keresztessy Lajosné, dr. Kossuth Jánosné, Kincsesy Péterné, özv. Lehoczky Endréné, özv. Lakatos Gyuláné, Lakatos Béláné, dr. Legeza Jánosné, özv. Matolai Béláné, Mauks Endréné, Milassin Kornélné, id. Meczner Gyuláné, Meczner Andrásné, Molnár Gyuláné, Neubauer Miksáné, dr. Nyomárkay Ödönné, Oehváry Dezsóné, Palasovszky Bélané, Pilissy Lászlóné, Pavletics Gyuláné, Pavletics Gyöngyné, Rosenberg Sándorné, özv. Répássy Jánosné, Sárosspataky Józsefné, Spotkovszky Károlyné, özv. Thuránszky Lászlóné, Zettin Ignácné, Székely Elekne, özv. Szentgyörgyi Józsefné, Szentimrey Tamásné, özv. Szakácsiné Rudó Jolán, Vadász Antalné, Wieland Aladárné, Walther Lászlóné.

Urleányok: Adriányi Erzsike, Barthos Pipi, Bogdánffy Malvin, Dongó Jujóka, Dános Jolánka, Dienes Évi, Goldblatt Irénke (Debrecen), Gnädig Anna, Góllner Aranka s Irén, gr. Hardenberg Páki és Liike, Horváth Emma, Isépy Edith, Karsa Ilona, Kossuth nővérek, Lakatos Lenke, Mauks Margit, Meczner Ilona, Pavletics Erzsike, Pilissy Ilonka, Rosenberg Erzsike, Répássy Margit, Tarkóczy Margit, Zettin Flóra és Tilla, Székely Mária, Somogyi Sárika, Szűs Ibolyka, Szilágyi Mariska.

É helyen említjük meg, hogy a február hó 17-én tartandó színelőadásra — melyen a darabot félhelyárakkal ismétlik meg — a Gajdics nővérek dohányárudájában (vármegyeház mellett) lehet előre váltani jegyeket. np.

KARNEVAL.

Karneval herceg

A farsang e rovatjának, melyet Karneval címen nyitottunk meg, nagy halottja van. Ókegyelmessége Karneval herceg a báli termek s a farsangi mulatságok korlátlan uralkodója folyó hó 12-én éjjel 12 órakor meghalt, miután a farsang elmultával trónját is elvesztette. A farsangi mulatságok sora természetesen e súlyos gyászset folytán lezárul, üres lesz a farsangi nap-tár, magunkba szállásra, bünbánatra s elmélkedésre hív, hamvazó szerda napja. Az Ipartestületi bálról szóló tudósításunk az utolsó, melyet e ro-

vaiba közle tot is teleté. tunk cog .
aljaui hó 9- kerü, tetben bált r lentek Dóku keinek vül S elnök biztos volt a latsá tartott kedély kerere terjedé kezdet adunk
A László Jenőn mueln néczné csak J Gusztá pár F Mihál Jakab Pálné, vics Horvá Jovics Kellné vács E Mórné Armin Izidor István tern E Nagy Neuma Ozabir Páles Petrik Rimár Révész (Kisvá mueln Mórné Dezső Lajost berger Walte Zajka
L rányi lánder
Sz sokszo jesen és leg gük, h felelhe tehát egy va és erő csukar és ná feltéll nyen e és igy más s EM S jük a uj éle SCOT soscab zönség
Egy

vatban közlünk, s ezzel együtt a legközelebbi farsangig lezárjuk e rovatot is, melyben Karneval hercege tisztelgetésére rendezett multságokról adtunk közre beszámolót. Szegény herceg.

Ipartestületi bál. A „sátoraljai helyi általános ipartestület“ f. hó 9-én a városi színházban nagyszerű, ugy anyagi mint erkölcsi tekintetben kiváló eredménnyel zárult bált rendezett. A multságon megjelentek id. *Meczner Gyula* főispán s *Dókus Gyula* alispán, a bál díszelőkeinek családjai, ott voltak azonkívül *Székely Elek* polgármester díszelnök s *Székely Imre* iparhatósági biztos. — A multság, mely egyike volt a legzajosabb sikerű tuncmultságoknak, a késő reggeli órákig tartott s mindvégig a legvidámabb kedélyhangulatban folyt le. A bál sikerére leginkább a megjelent hölgyek terjedelmes névsorából lehet következtetni, melyet a következőkben adunk közre:

Asszonyok: Ádám Jánosné, Ádám Lászlóné, Balkó Mihályné, Cukker Jenőné, Duranyik Jánosné, Dick Sámuelné, Dicker Lajosné, Deutsch Ignácáné, Friedländer Jakabné, Ferencsák Jánosné, Friedrich Mórné, Fuchs Gusztávné, Friedländer Jánosné, Gáspár Ferencné, Gáthy Gézáné, Gávay Mihályné, Gelb Hermanné, Glück Jakabné, Gutman Sámuelné, Gerőcz Pálné, Groszman Gáborné, Gondkevicz Ferenczné, Halász Hermanné, Horváth Pálné, Horváth Jánosné, Jovich Hermanné, Janosesik Jánosné, Kellner Sámuelné, Keller Mórné, Kovács Béláné, Keisler Ferencné, Krausz Mórné, dr. Kontz Miklósné, Klein Arminné, Krausz Hermanné, Klein Izidorné, Lefkovicz Jakabné, Lovász Istvánné, Móré Danielné, Morgens-tern Emánuelné, Magyar Ferencné, Nagy Gyuláné, Neumann Mórné, Neumann Adolfné, Orosz Mihályné, Ozabiner Istvánné, Polgár Sámuelné, Páles Károlyné, Palinszky Gyuláné, Petrik Gyuláné, Pachár Bertalanné, Rimár Józsefné, Roster Márkuszné, Révész Simonné, Rozman Józsefné (Kisvárdai), Stomp Pálné, Stein Sámuelné, Schwartz Hermanné, Schön Mórné, Szécsényi Józsefné, Strum Dezsóné, Schvarizbart Lipótné, Tóth Lajosné, Vértessy Zsigmondné, Weinberger Mórné, Wiener Sámuelné, Walter Lászlóné, Zombory Jánosné, Zajka Ferencné.

Leányok: Cukker Rózika, Durányi Margit, Deutsch Bezsike, Friedländer Etelka és Szerén, Ferencsák

Jolánka, Friedrich Olga (Békéscsaba), Gáthy Flóra, Gávai Ilonka, Groszmann Minuska és Laura, Göttesmann Rezső (Sárospatak), Glück Jolánka, Gelb Annuska, Geiger Rózika, Guttman Rezsike, Halász Rózsika és Erzsike, Horváth Mariska, Janosesik Erzsike, Kellner Erzsike, Kovács Ilonka, Krausz Friderika, Keller Annus, Keiler Annus, Lefkovicz Szidi, Lasztóczy Irénke (Lasztóczy), Nagy Margitka, Erzsike és Ilonka, Neumann Jolánka, Polgár Frida, Ellus, Fáni, Palinszky Ilonka, Páles Jolán, Reisch Anna (Vidrány), Rottesmann Rózika (Sárospatak), Sírur Flóra, Schön Herminke, Schwartz Malvinka, Stein Rezső, Tóth Rózika, Weinberger Bertus, Wiezner Ilonka, Zöldi Ilona és Jolánka, Zajka Ilonka.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Sztropkói takarékpénztár Sztropkó: Febr. 17. d. u. 3 óra.
Sárospataki takarékpénztár rvt. Spatak: Febr. 17. d. u. 3 óra.
Varanói takarékpénztár Varanó: Febr. 18. d. u. 3 óra.

Kereskedőink gyűlése.

— Az Omke sátoraljai helyi kerületi s a sátoraljai helyi Kereskedelmi Társulat ülése. — Sátoraljai helyi, 1907. febr. 11.

(n.) Az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület“ sátoraljai helyi kerülete s a sátoraljai helyi Kereskedelmi Társulat folyó hó 10-én délután tartották meg üléseit folytatólagosan a városház tanácstermében.

Igazán csodálatos, hogy kereskedőink javarésze mily indolenciával viseltetik vitális érdekeiket felkaroló ülései iránt, melynek bizonyosságul nemesak a néptelen választmányi ülések szolgálnak, de szolgált e kettős egybekapcsolt közgyűlés is, melyen szintén felette kisszámban jelentek meg az érdekeltek.

Városunk kiterjedt kereskedővilágát az üléseken alig 20 tag képviselte. Ott láttuk Alexander Vilmos, Behyna Miklós, Blumenfeld Jenő, Felberbaum Bernát, Fleiszner Frigyes, Fischer Hermann, Glück Samu, Hrabéczy Kálmán, Kornstein Jenő, Klein Andor, Klein Géza, Lefkovicz Adolf, Lövy Adolf, Neufeld Lajos, Reichard Armin, Reichard József, Róth Sándor, Schön Sándor, Schweiger Markus, Szabó Jakab tagokat.

Az Omke. ujhelyi kerületének ülésén Schön Sándor elnökolt s Szabó Jakab titkár olvasta fel a terjedelmes, az egylet közhasznú munkásságára vonatkozólag minden fontos eseményt felölelő évi jelentést, mely az 1906-ik évi zárszámadással s az 1907. évi költségvetéssel együtt tudomásul szolgált.

Ezután Szabó Jakab titkár Döhl Jenő és Letzter Simon üdvözlésére s Alexander Vilmos egy. tagnak a vasárnapi kézbesítésre vonatkozó indítványát vették tudomásul helyeslőleg.

Az Omke. üdvözlő táviratának felolvasása s az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Klein Andor s Blumenfeld Jenő egyi. tagok kiküldése után elnökolt Schön Sándor átadta az elnöki székét Behyna Miklósnak, a Ker. Társulat alelnökének.

A Ker. társulat ülésének két fontos tárgya Grünbaum Simon elnök s Behyna Miklós alelnök leköszönése volt. Ezzel kapcsolatban az elnökség megválasztására legközelebb tartandó választmányi gyűlésnek közbejöttével rendkívüli közgyűlés összehívását határozták el.

A négy kisorsolt választmányi tag (Alexander Vilmos, Klein Géza, Bokor József, Lövy Adolf) helyére Lövy Adolf 14, Alexander Vilmos 13, Klein Géza 11 és Reichard Lajos 9 szavazattal lettek a választmányba beválasztva. A szavazatszedő bizottság tagjai Fleiszner Frigyes és Reichard Armin voltak.

Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére elnökolt alelnök Hrabéczy Kálmán s Alexander Vilmos tagokat kérte fel.

Ez volt a két ülés lefolyásának vázlatos képe, melyre bővebben csak azért nem terjeszkedünk ki, hogy megemlítsük azt a sajnálatos impressziót, mit az ülésen nyertünk, s amelynek Schön Sándor adott az ülésen kifejezést.

Felszólalásában kifejezést adott annak, hogy a Ker. Társulat iránt szűkkeblűséggel viseltetnek a kereskedők, a csekély tagdíj mellett is apad a tagok száma s értesülése szerint most is többen készülnek elhagyni a társulatot. Erős érveket hoz fel annak bizonyítására, hogy a Ker. társulat fennmaradása sőt erősödése mellett mily fontos és nyomós érdekek szólnak s nemes felbuzdulással kéri a tagokat, hogy ez egyletet ne engedjék széttölneni.

Érdekes visszhangja volt a Schön Sándor nemes intenciók sugallta felszólalásának Grünbaum Sándor elnök leköszönő, illetve lemondó levele,

melynek soraiban szinte rámutat a kereskedők tartózkodó álláspontjára a nemes célú, a kereskedők létérdekével szorosan összefüggő egylettel szemben s hangsúlyozza, hogy minden buzgalma megtörök a közönyön, mely az egyletet — az elnök s alelnök leköszönésével — *máris súlyos válság elé juttatta.*

Kereskedőink legnagyobb része azonban tudatában van a Ker. Társulat szükségességének s azt hiszik, hogy a közelben kitüzendő ülés újból felfogja kelteni a tagok érdeklődését az egylet iránt s annak fontos érdekeiért újból munkálkodni fognak az egylet érdemes elnökével Grünbaum Simonnal együtt, kit — úgy halljuk — az egylet tagjainak közbizalma nem enged távozni helyéről.

Igazán nagy szűkkeblűségre, fontos érdekek érthetetlen elhanyagolására mutatna kereskedőink részéről, ha a Kereskedelmi Társulat nem lenné meg léte alapját itt városunkban, amelynek olyan kiterjedt s intelligens kereskedői osztálya van.

Országos borvásár Pozsonyban.

A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ által folyó évi március hó 23., 25-én Pozsonyban rendezendő IV. orsz. borvásár iránt vásárló körökben óriási az érdeklődés. Jelzett egyesület a mult héten küldte szét 10.000 példányban bel- és külföldi borkereskedőknek és vendéglősöknek bornyilvántartó lapjait, a melyeken 120.000 hl. termelőknél heverő bor beszerzési forrása van megjelölve. — Ennek alapján a bel- és külföld vásárlói tudomást szereztek arról, hogy nálunk — főleg ó-borokban — meglehetősen nagy a készlet, kívánatos, hogy ha ilyenek azután a pozsonyi borvásáron megjelennek, ott ezen borokból mintákat is találjanak. Azért minden szőlőtermelő, akinek eladó bora van, ne mulassza el azt a pozsonyi borvásárra bejelenteni. Bejelentési határidő február 20.-án jár le. Borvásári szabályzatot, bejelentő lapokat küld, mindennemű felvilágosítást nyújt a „M. Sz. O. E.“ igazgatósága (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. 11.)

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. P. Zsádry. Aktualitásaink a jövő számra szorították.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

H I R D E T E S E K.

Szoptató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnek, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy anyai kötelességeiknek megfelelhessenek. Különösen ők találnak tehát a SCOTT-féle EMULSIO-ban egy valóságos felülmulthatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógyszer-cukamájolajból alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készülvén, feltétlenül jó ízű és rendkívül könnyen emészthető, az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A SCOTT-féle EMULSIO segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. — A SCOTT-féle EMULSIO sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamáj-olaj.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukabalat vivő halász“ védjegy. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentése szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszerháza“
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34/50.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Eladó ingatlanok.

A jászóvári prépostság eladóvá teszi a következő ingatlanokat:

1. Zemplén község határában 6^{1027/1600} hold parlag-szőlőt.
2. Királyhelmeccz község határában 3^{906/1600} hold Berczik nevű parlag-szőlőt.
3. Királyhelmeccz község határában 120 □-öl területű régi malomhely-beltelket.
4. Királyhelmeccz község határában 559 □-öl területű Zachár féle taksás ház beltelkét.
5. Királyhelmeccz község határában 625 □-öl területű Pál Lajos-féle taksás ház beltelkét.

Ezen ingatlanokra zárt ajánlatok márczius hó 15-éig a prépostsági jószágkormányzósághoz J á s z ó r a (Abauj-Torna megye) benyújthatók.

Állást keres

egy megbízható urasági kocsis.
Czím: **Nádasy Mihály** Sátoraljai helyi, Kisbarátság-ut. 888.

Kiadó

a Főtér 8. számn házban egy 2 utcai, 4 udvari szobából és mellék-helyiségekből álló erkélyes, továbbá egy kisebb és egy nagyobb udvari lakás. — Kiadó ugyanott a mostani „Oroszlán“ című korcsmahelyiség, a hozzátartozó 3 szoba, konyha s mellék-helyiségeiből álló lakással 1907. május hó 1-től.

Bérbeadja ezen helyiségeket **dr. Grosz Dezső** sátoraljai helyi ügyvéd.

M. 197/1907. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Zemplén vármegye alispánjának 1907. évi február hó 9-én kelt 1025/907. sz. határozata és az azt jóváhagyó Zemplén vármegye közigazgatási bizottságának 1907. évi február hó 11-én tartott ülésében 573/907. sz. a. hozott határozata folytán az alább felsorolt törvényhatósági közutak fentartására szükséges kavics fedanyag szállításának az 1907., 1908., 1909., 1910., 1911. és 1912. évekre való biztosítása végett 1907. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor a vármegye alispánjának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Azon törvényhatósági közutak, a melyekre ajánlat tehető és az azokon évenként átlag szállítandó kavics-halmok a következők:

Sorszám	A törvényhatósági közut megnevezése	Kilométer		A kavics mennyiség 2 m.-es halmokban
		től	ig	
I.	Hernádnémeti—böcsi	0	1. ⁰²	10
II.	Böcs—berzék—kesznyéni	0	12. ⁷⁸	115
III.	„Erzsébet királyné” utja	0	11. ²⁴	116
IV.	Bekecs—tiszaluc—körömi	10	24. ⁵⁰	170
V.	Gesztely—alsódobosza—megyasszói	0	13. ⁶⁶	70
VI.	Sátoraljaihely—királyhelme—csapi	0	39. ⁶⁷⁸	472
VII.	Szomotor—páczin—zigándi	0	22. ²⁰	360
VIII.	Vásárhely—alsógyertyánosi	0	17. ⁰⁰	305
IX.	Csemernye—sztrópkó—szvidniki	0	28.	635
X.	N.-Mihály—homonna—m.-laborcz—liszkói	17	40.	410
XI.	Varannó—örmezői	51	63.	190
XII.	Varannó—homonnai	0	11. ⁰⁰	245
XIII.	Homonna—szinna—baligródi	0	12.	239
XIV.	Homonna—szinna—baligródi	0	54. ²²¹	1103
XV.	Takcsány—ugar—bereznai	0	24. ⁹¹¹	275
XVI.	Ugar—kistölgyes—váralyai	0	8. ⁹⁵⁸	200

Ajánlat úgy a feltüntetett utvonalakra, mint azok egyes szakaszaira is tehető.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a sátoraljai helyi m. kir. államépítészeti hivatalhoz címezve legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 9 órájáig igyekezzenek benyújtani, mivel a később érkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

Ezenfelül még a szerencsi, bodrogközi, varannói, homonnai és szinni főszolgabírói hivataloknál is nyújthatók be ajánlatok, de a kitűzött tárgyalási napot megelőzőleg legalább 3 nappal előbb, a végből, hogy a szolgabírói hivataloknál összegyűjtött és alulírott hivatalhoz elküldött ajánlatok idejekorán megérkezessenek és a fenti határidőben tárgyalathassanak.

Minden egyes közutra vonatkozó ajánlat öt pecséttel ellátandó s zárt borítékban a címzésen felül világosan kiírandó a közut vagy közut szakasz neve, a melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban közszemlére kitétt kavics-felosztási kimutatás alapján tehető. A kavics-felosztási kimutatás úrlapjai vállalkozóknak ingyen bocsátatnak rendelkezésükre.

Azon esetben, ha ajánlattevő az államépítészeti hivatalnál kitétt kőmintától eltérő anyagot kíván szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni s egyúttal a felosztási kimutatás 6-ik rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Ugy az ajánlat, mint a felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és ajánlattevő által aláírandó. Az egységárak a kavics-felosztási kimutatás 10. rovatában számokkal és a 12. (jegyzet) rovatban pedig betűkkel is kiírandó, még pedig mindkét helyütt korona értékben.

Az ajánlatokhoz az ajánlattevők által bemutatott s a versenyárgyalás alapjául szolgáló kavics-felosztási kimutatásban kitétt mennyiség után az ajánlati egységárak alapján számított 5 százalékot tevő bántópenz akár készpénzben, akár pedig elfogadható értékpapirokban csatolható.

Ugy a fentebbi kimutatásban, mint a versenyárgyalás alapjául szolgáló kavics-felosztási kimutatásban kitért átlagos kavicsmennyiségek csak általános tájékozással szolgálnak és a törvényhatóság fentartja magának azt a jogot, hogy az egész évi kavicsszükségletet ezektől a mennyiségektől eltérőleg állapítsa meg, mely esetben az ajánlatban kitért és elfogadott egységárak az esetleges nagyobb vagy kisebb kavicsmennyiségre is érvényesek és akkor is, midőn valamelyik évben egy bizonyos utszakra semmi kavics sem irányoztatik elő, ajánlattevő és esetleg vállalkozó ebből kifolyólag visszeresettel a hatósággal szemben fel nem léphet.

A szállítási szerződési minta, a részletes feltételek s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és ajánlati minta kőmintákkal együtt az államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Sátoraljai helyben, 1907. január hó 4-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Gazdatiszt

nős, kis családú, ki ezen vidéken önállóan 7 év óta működik, a gazdaság minden ágában jártas, beszéli a magyar-, német- és tót nyelvet, hasonló állást keres április 1-ére. Kívánatra 2000 korona kauciót is adok.

Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalához K. J. jelige alatt kéretnek. Ehez hasonló bizalmi állást is elfogadok.

6/1907. szám.

Hirdetmény.

Ladamóoz, Szöllöske, Nagybári, Kisbári, Csarnahó és Zemplén község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére ki-rendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényezikben előírt helyszini eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1907. március 2-ik napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólíttatnak

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okairataikat mutassák fel,

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határnapig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszaközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy cda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Sátoraljai helyben, 1907. január 28-án.

Szilágyi Dezső,
kir. tkvvezető.

Dr. Luchkovicz Gábor,
kir. törvényszéki bíró.

Báró KOZMITZA

(ezelőtt Mattoni-féle)

BUDAI

KIRÁLY-KESERŰVIZE

enyhe hashajtó,
az Erzsébet sósfürdő főforrása.

323/1907. végr. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 143/1. számú végzése következtében Dr. Grosz Dezső ügyvéd által képviselt Klein Geza javára, Gömör Bertalan ellen 300 kor. s jár. erejéig 1907. évi január hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi-butorok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 149/6. számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés ennek 1907. évi január hó 3. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoraljai helyben, alperes lakásán leendő eszközökre 1907. évi február hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. s 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Saujhelyben, 1907. évi február hó 8. napján.

Fejér Zoltán,
kir. bír. végrehajtó.

400/1907. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1906. évi 1789/1. számú végzése következtében Dr. Lichtenst in Jenő ügyvéd által képviselt Mandel Májor javára Davidovits Sámuel ellen 1682 kor. s jár. erejéig 1906. évi december hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1647 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üveg, porcelánárak és házi-butorok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 137/3. sz. végzése folytán 1682 korona tőkekövetelés, és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoraljai helyben alperes lakásán leendő eszközökre 1907. évi február hó 19-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-czikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Saujhelyben, 1907. évi február hó 8. napján.

Fejér Zoltán, kir. bír. végrehajtó

Kiadó lakás.

5 szobás lakás, istálló, jégverem, kert és egyéb mellék helyiségekkel kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Rátz Kálmán Sátoraljai helyben.